

- Vernier, B. La politique islamique de l'Allemagne, Paris 1939
- Wahid-el-Mulk Persiens Lage, in: DNO, II/6-7 (1918), S. 267-70
- Ware, W. The Nushki Railway and some of the Problems on which it bears, in: JCAS, VI/1-2 (1919), S. 44-92
- Welsch, O. Die deutsche Persienpolitik während des Weltkrieges, in: Wissen und Wehr, VII (1926), S. 178-85
- Werner, L. Der Aldeutsche Verband 1890-1918, Historische Studien, Heft 278, Berlin 1935
- Wheaton, H. Elements of International Law, London 1904
- Wigram, W.A. Our Smallest Ally - a Brief Account of the Assyrian Nation in the Great War, London 1920
- Wolf, J.B. The Diplomatic History of the Bagdad Railroad, University of Missouri Studies, XI/2, 1936
- Yalman, A.E. Turkey in the World War, New Haven 1930
- Yeselson, A. United States - Persian Diplomatic Relations 1883-1921, New Brunswick 1956
- Zimmermann, E. Kann uns Mesopotamien eigene Kolonien ersetzen? Berlin 1917
- Ziemke, K. Die neue Türkei, Stuttgart-Berlin 1930
- Zugmayer, E. Eine Reise durch Vorderasien, Berlin 1905
- ders. Eine Reise durch Zentralasien, Berlin 1908
- Zwehl, H.v. Erich von Falkenhayn, eine biographische Studie, Berlin 1926

- Sumner, B.H. Tsarism and Imperialism in the Middle and Far East, London 1940
- Sykes, Ch. Wassmuss, the German Lawrence, London 1936
- N.N. (laut AA-Akten: Hasan Taqizāda) Persien und der europäische Krieg, Berlin 1915 (später i. engl. Übers.: Persia and the European War, Amsterdam 1917, frzsch.: La Perse et la guerre européenne, Lausanne 1917)
- Taqisadeh, H. Persiens Lage, in: Der Islam, Süddeutsche Monatshefte, (1918), S. 251-54 and Encyclopaedia of the War, the Persian Problem and German Intrigue: Persia and the War, Part 139, vol. 11, April 17, 1917
- The Times History Die Staatenbildung in den arabischen Teilen der Türkei seit dem Weltkriege, - nach Entstehung, Bedeutung und Lebensfähigkeit, Hamburgische Universität, Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde, Bd. 31, Reihe A, Bd. 3, Hamburg 1929
- Topf, E. Das Chalifat, Philosophie und Geschichte, Bd. 10, Tübingen 1926
- Tuohy, F. The Secret Corps, a Tale of "Intelligence" on All Fronts, London 1920
- ders. The Crater of Mars, London 1929
- Turner, G.D. An Account of the Main Events in Persia during the Period Oct. 1912 to Oct. 1913 and a Review of some of the Literature published during that Period, Persia Society Monograph, London 1913

نشانه‌های اختصاری

AA	Auswärtiges Amt
AOK	Armeeoberkommando
APOC.	Anglo-Persian Oil Company
Ber.	Bericht
BHG.	Berichte des Hanseatischen Gesandten pp. (s. anter A., I., a))
CAS.	Central Asian Society, London
CRAP.	Correspondence Respecting the Affairs of Persia (s. unter A., I., b))
DGK.	Deutscher Geschichtskalender (s. unter C.)
DIG	Deutsche Irak-Gruppe
DNO.	Der Neue Orient (s. anter C.)
EDEP.	Englische Dokumente zur Erdrosselung Persiens (s. unter A., I., b))
EL	Enzyklopaedie des Islam (s. unter C.)
FRUS.	Papers relating to the Foreign Relations of the United States (s. unter A., I., b))
FS.	Funkspruch
F.-T.	FASTING-Tagebuch (s. unter A., I., a))
GG	Großer Generalstab
GGIIIbPol.	Großer Generalstab, Sektion IIIb Politik
GP.	Die Große Politik pp. (s. unter A., I., b))
G.-T.	GRIESINGER-Tagebuch (s. unter A., I., b))

نشریات

خاور، استانبول، ۱۳۳۵ ه.ق.

کاوه، برلن، ۱۹-۱۹۱۶

The Times, London
 Korrespondenzblatt (anfängl. Mitteilungen) der Nachrichtenstelle für den Orient,
 Bde. I-III, Berlin 1915-16
 Der Neue Orient (Fortsetzung d.Korrespondenzblattes), Bde. I-X, Berlin 1916-22
 Mitteilungen der Deutsch-Persischen Gesellschaft, Bde. I-XV, Berlin 1919-33
 The Near East, Bde. VIII-XII, London 1914-18
 Schulthess' Europäischer Geschichtskalender, Neue Folge, München 1885 ff.
 Deutscher Geschichtskalender: Der Europäische Krieg in aktenmäßiger Darstellung,
 hg. v. F.Purlitz, Bde., I-VIII, Leipzig 1914-19
 Der Völkerkrieg, eine Chronik der Ereignisse seit dem 1. Juli 1914, hg. v. C.H.Baer,
 Bde. I-XXVIII, Stuttgart 1914-23
 Enzyklopaedie des Islam, Bde. I-IV, Leiden-Leipzig 1913-34
 Handwörterbuch des Islam, Leiden 1941
 Parliamentary Debates, House of Commons, London (1914-18)
 House of Lords, London (1914-18)

U.St.S.	Unterstaatssekretär
VK.	Der Völkerkrieg (s. unter C.)
W.-B.	WASSMUSS-Bericht (s. unter A., II., a))
Z.-T.	ZUGMAYER-Tagebuch (s. unter A., I., b))

HGW.	History of the Great War (s. Moberly, F.: unter B.)
H.Q.	Hauptquartier
HWBI.	Handwörterbuch des Islam (s. unter C.)
IBZI.	Die internationalen Beziehungen im Zeitalter des Imperialismus (s. unter A., I., b))
IFPD.	India.-Foreign and Political Department (s. unter A., I., a))
JCAS.	Journal of the Central Asian Society, London
JRSA.	Journal of the Royal Society of Arts, London
KNO.	Korrespondenzblatt der Nachrichtenstelle für den Orient (s. unter C.)
KudM.	Konstantinopel und die Meerengen (s. Die europäischen Mächte und die Türkei, unter A., I., b))
L.-T.	LOEBEN-Tagebuch (s. unter A., I., a))
MdDPG.	Mitteilungen der Deutsch-Persischen Gesellschaft
MdNfdO.	Mitteilungen der Nachrichtenstelle f.d. Orient (s. Korrespondenzblatt pp., unter C.)
NE.	The near East, London
NP.	Neutralité Persane (s. Empire de Perse, unter A., I., b))
OHL.	Oberste Heeresleitung
PD.HC.	Parliamentary Debates, House of Commons
PD.HL.	Parliamentary Debates, House of Lords (s. unter C.)
RMM.	Revue du Monde Musulman, Paris
St.S.	Staatssekretär
Tel.	Telegramm

فهرست تصاویر

وانگنهایم ، سفیر آلمان در قسطنطنیه ، که در سال ۱۹۱۵ م در همان جادر گذشت و در کناره بسفر مدفون است .

۱. صفحه ۲:
هیئت حکومت موقتی مهاجرین، در جنگ جهانی اول
از راست: میرزا قاسم خان صور (مسئول امور پست و تلگراف)، ادیب السلطنه
(مسئول امور داخله)، فرزین (مسئول امور مالیه)، نظام السلطنه مافی (ریاست
حکومت موقت)، سید حسن مدرّس (مسئول امور عدلیه)، حاج عزّالممالک
(مسئول امور فواید عامّه)، میرزا محمدعلی خان نظام مافی (مسئول امور خارجه).
۲. صفحه ۴:
از راست: محمدعلی خان نظام مافی، نظام السلطنه مافی، و فوزی بیگ.
۳. صفحه ۱۸:
از راست: محمدتقی خان نظام مافی، نظام السلطنه مافی، و محمدعلی خان نظام مافی،
اروپا، در روزگار پیش از آغاز جنگ جهانی اول.
۴. صفحه ۳۰:
نظام السلطنه مافی (کنار عکس احمدشاه) در مراسم سلام نوروزی، دوره احمدشاه،
۱۳۳۳ هـ.ق / ۱۹۱۵ م، کرمانشاه.
۵. صفحه ۴۲:
از راست: (نفر چهارم) محمدتقی خان نظام مافی، (نفر پنجم) یاور ملک زاده، (نفر
ششم) نظام السلطنه مافی، (نفر هشتم) محمدعلی خان نظام مافی، (نفر دهم) میرزا
قاسم خان صور، (نفر یازدهم) محمودخان پولادین.
۶. صفحه ۴۶:
نقشه حوزه های نفوذ روسیه و انگلیس در ایران، براساس معاهده ۱۹۰۷ م.

قیصر در حال بلعیدن جهان (از تبلیغات انگلیسی مابعد جنگ جهانی اول علیه آلمانی ها.)

۷. صفحه ۶۴:
از راست: میرزا قاسم خان صور، علی احسان پاشا، و عباس میرزا سالار لشکر.
۸. صفحه ۹۴:
نقشه عملیات عثمانی‌ها در آذربایجان، دسامبر ۱۹۱۴ / ژانویه ۱۹۱۵.
۹. صفحه ۱۰۶:
پسران نظام السلطنه مافی در زمان دانش‌جویی. از راست: محمدعلی خان نظام مافی، و محمدتقی خان نظام مافی.
۱۰. صفحه ۱۱۴:
نقشه مسیرهای ارتباطی تحت پوشش ژاندارمری در ۱۹۱۴ م.
۱۱. صفحه ۱۲۴:
نقشه محور برلن - بغداد.
۱۲. صفحه ۱۳۴:
نقشه مسیر نیدرمایر، مسیر گروه افغانستان، مسیر همدان، و مسیر واسموس.
۱۳. صفحه ۱۵۸:
نقشه حوزه‌های نفوذ روسیه و انگلیس در ایران، براساس معاهده مارس ۱۹۱۵ «قسطنطنیه».
۱۴. صفحه ۱۶۲:
نقشه خطوط لوله نفت.
۱۵. صفحه ۱۸۶:
شیخ خزعل، و نظام السلطنه مافی.
۱۶. صفحه ۲۰۸:
نقشه بوشهر و مضافات.
۱۷. صفحه ۲۲۶:
نقشه طرح ترکستان کانتینس.
۱۸. صفحه ۲۴۰:
نقشه مسیر حرکت هیئت‌های هنتیگ و نیدرمایر، از طریق دشت کویر.
۱۹. صفحه ۲۵۴:
نقشه مسیر حرکت گروه‌های زایلر و سوگمایر در شرق ایران.
۲۰. صفحه ۲۹۸:
ردیف جلو، از راست: (کنار صندلی) دیوان‌ببگی، محمودخان پولادین، فوزی‌ببگ،

- نظام السلطنه مافی، سالار معظم، سردار شجاع.
۲۱. صفحه ۳۳۰:
نقشه پیش‌روی قوای روسیه به سوی کرمانشاه، (خانقین) و اصفهان.
۲۲. صفحه ۳۵۴:
نظام السلطنه مافی، با افسران آلمانی، ژاندارم‌ها، و عشایر ایرانی.
۲۳. صفحه ۳۷۶:
ردیف نشسته، از راست: نظام السلطنه مافی، محمدعلی خان نظام مافی، و محمودخان نظام مافی.
۲۴. صفحه ۴۸۰:
نظام السلطنه مافی، و محمدعلی خان نظام مافی، در روزگار مهاجرت.
۲۵. صفحه ۵۰۳:
اثری از یک هنرمند آلمانی (طوایف و اقوام بدوی، به فرمان جهاد، پاسخ مثبت می‌دهند).
۲۶. صفحه ۵۰۶:
فرمان قیصر ویلهلم دوم، که خود را حامی مسلمانان جهان جلوه می‌داد.
۲۷. صفحه ۵۰۸:
کاریکاتور مجله پانچ (۱۱ / نوامبر / ۱۹۱۴). قیصر ویلهلم دوم (به سلطان عبدالحمید): «همه کارها را به عهده من بگذار چون تنها وظیفه تو منفجر شدن است!» سلطان عبدالحمید (به قیصر ویلهلم): «من این را خوب می‌فهمم، ولی در انتهای کار، جای من کجاست!»
۲۸. صفحه ۵۱۴:
قیصر ویلهلم دوم، که رؤیای قیام مسلمانان علیه انگلیسی‌ها را می‌دید.
۲۹. صفحه ۵۱۸:
سلطان عبدالحمید، که جز قیصر ویلهلم دوم، سایر زمام‌داران اروپا، با او میانه‌ای نداشتند.
۳۰. صفحه ۵۲۸:
امیر افغانستان، که آلمانی‌ها به شورش طوایف گوش به فرمان او به زیان انگلیسی‌ها امیدوار بودند.
۳۱. صفحه ۵۶۸:
اسکناس‌های دولت در تبعید، در غرب ایران.

۳۲. صفحه ۶۳۰:

نفر وسط: راجا ماهندرا پراتاب / نفر دوم از راست: هتینگ / نفر دوم از چپ: نیدرمایر (در کابل).

۳۳. صفحه ۷۲۶:

نوامبر ۱۹۱۴، قسطنطنیه، هنگام صدور فرمان جهاد توسط روحانیون عثمانی.

۳۴. صفحه ۷۸۰:

فوزی بیگ.

۳۵. صفحه ۸۰۲:

نیدرمایر (نفر وسط).

۳۶. صفحه ۸۶۶:

واسموس در لباس عشایر ایرانی.

۳۷. صفحه ۹۸۰:

انورپاشا، فرمانده کُل قشون عثمانی.

۳۸. صفحه ۹۸۲:

کاپیتان ادوارد نوئل، مأمور اطلاعاتی انگلیس، که در اسارت وطن پرستان ایرانی بود.

۳۹. صفحه ۱۰۰۸:

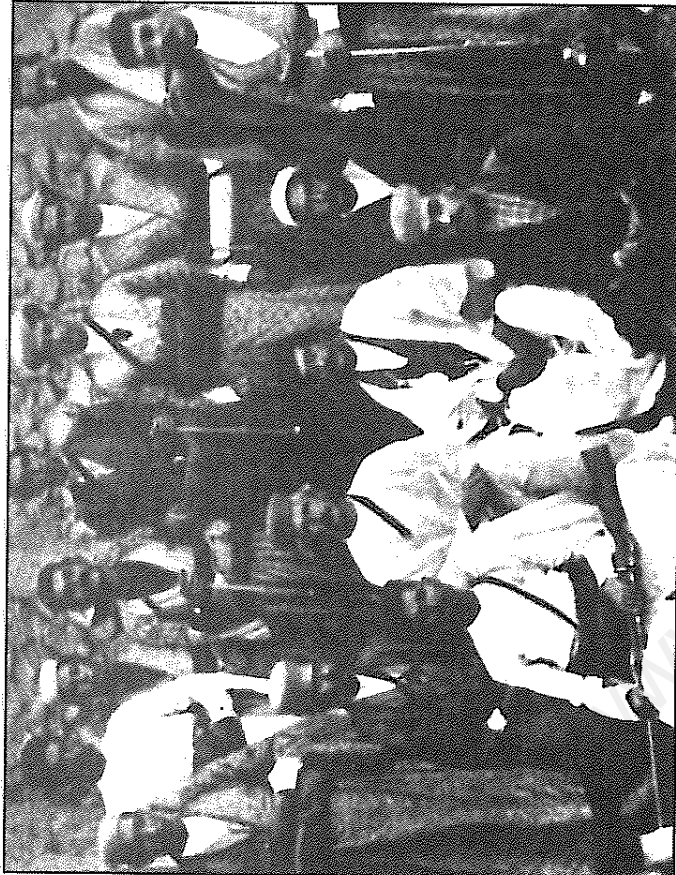
وانگنهایم، سفیر آلمان در قسطنطنیه، که در سال ۱۹۱۵ م در همان جا درگذشت و در کناره سفر مدفون است.

۴۰. صفحه ۱۰۱۰:

قیصر در حال بلعیدن جهان (از تبلیغات انگلیسی‌ها در جنگ جهانی اول، علیه آلمانی‌ها).

۴۱. صفحه ۱۰۱۵:

واسموس در میان عشایر مناطق جنوبی ایران.

واسموس در میان عشایر مناطق جنوبی ایران.

ONWARDS TO THE EAST

**Persia in Germany's Oriental Politics
during the First World War**

BY :

Ulrich Gehrke

Translated by :

Parviz Sadri

**Volume Two
Documents and footnotes**

FIRST PRINTING, TEHRAN, 1998

Publisher

Siyamak Book (Ketab - E - Siyamak)